

หมอทางเลือก

เสก อักษรานุเคราะห์*

ตั้งแต่กระทรวงสาธารณสุขสนับสนุนให้มีแพทย์แนวใหม่ เรียกว่า "แพทย์ทางเลือก" แรก ๆ ก็รู้สึกว่ามันจะดี เพราะมีอยู่หลายแนวที่แพทย์เวชกรรมไม่ได้ร่ำเรียนมา ยกตัวอย่าง เช่น การรักษาด้วยสมุนไพร การรักษาด้วยวิธีฝังเข็ม การรักษาด้วยสมาธิ หรือแม้แต่การรักษาด้วยวิธีทางธรรมชาติอื่น ๆ แต่ปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขได้รวบรวมทุกสิ่งทุกอย่างมาอยู่แพทย์ทางเลือกหมด ความรู้สึกที่แพทย์ทางเลือกกลายเป็นไม่ดีไป

เช่นรักษาด้วยการนวด ความจริงการนวดอย่างถูกต้องตามวิธีทางการแพทย์ได้มีการร่ำเรียนและปฏิบัติอย่างถูกต้องอยู่แล้ว โดยนักร่างกายภาพบำบัด แต่ที่กระทรวงสาธารณสุขสนับสนุนนั้นเป็น "หมอนวด" ที่ผ่านการฝึกจากวัดโพธิ์บ้าง จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ แล้วได้ประกาศนียบัตรมาบ้าง จึงไม่มีความรู้เพียงพอที่จะนับเป็นแพทย์ หรือนำมารวมเป็นวิธีการหนึ่งของแพทย์ทางเลือกได้ ที่ผ่านมามีผู้บริโภคที่ได้รับอันตรายจากการนวดแบบนี้มาถึงมือแพทย์เป็นประจำ มีตั้งแต่อัมพาตทั้งตัว (กระดูกคอหัก) อัมพาตท่อนล่าง (กระดูกสันหลังระดับเอวหัก) เส้นประสาทถูกหมอนกระดูกกดทับ Sciatica, Axillary nerve injury, Radial nerve injury, Brachial plexus injury เป็นต้น

รักษาด้วยการกดเท้า มีเพื่อนคนหนึ่งกิจกรรมล้มละลาย สมัย NPL ไม่รู้จะทำมาหากินอะไร มีคนในกระทรวงสาธารณสุขแนะนำให้ไปเรียนวิชาการกดเท้า 2 อาทิตย์ ออกมาเปิดคลินิกกดเท้า หาเงินได้ดีพอสมควร อย่างนี้จะ เป็นแพทย์ทางเลือกหรือไม่ มีคนไข้หลายรายได้รับการกดเท้ามาแล้ว วันรุ่งขึ้นเท้าบวม อักเสบ เดินไม่ได้ ต้องมาให้แพทย์ที่ไม่ใช่แพทย์ทางเลือกรักษา

การรักษาด้วยโยคะ โยคะเองมีทั้งส่วนดีส่วนเสีย ด้านสมาธิดีแน่ แต่ในเรื่องข้อมีทั้งดีและเสีย โยคะทำให้เกิด Flexibility นั่นก็คือข้อไม่ติดขัด แต่ในความจริงกลายเป็นว่าโยคะให้ฝึกจนข้อหลวมเกินไป เคลื่อนไหวมากเกินไป เป็นเหตุให้ข้อเสื่อมเร็วกว่าปกติ โดยเฉพาะข้อเข่า ข้อกระดูกสันหลัง ข้อกระดูกคอเราจะเรียกว่าแพทย์โยคะหรือไม่

การรักษาด้วยวิถีกินอาหารล้างพิษ หรือสวนทางทวารล้างพิษด้วยกาแฟ แพทย์ที่มีคุณธรรมทั้งหลายยอมรับหรือไม่ว่าเป็นวิธีการทางแพทย์ เพราะเท่าที่จำได้ไม่เคยร่ำเรียนมาจะว่าเป็นศาสตร์ใหม่ คงจะใหม่เฉพาะในประเทศไทย และเหมาะสำหรับแพทย์ที่ไร้คุณธรรม หรือแพทย์พาณิชย์เท่านั้น ความจริงถ้าเรารับประทานอาหารที่ไร้พิษ เป็นระยะเวลาหนึ่ง ร่างกายเราก็จะทำลายพิษในร่างกายได้เอง ไม่ใช่อาหารที่รับประทานเข้าจะไปทำลายพิษ ทุกคนสามารถทำได้ด้วยการลงทุนไม่มาก ซื้ออาหารมังสวิรัตรับประทาน โดยไม่ต้องใช้บริการทัวร์ล้างพิษที่จัดโดยแพทย์พาณิชย์ ก็ได้ผลเท่ากัน

Chiropractor หรือหมอนวดฝรั่ง ทางกระทรวงยอมรับ ให้ไปประกอบโรคศิลป์ค่อนข้างจะง่าย เพราะเข้าช่องแพทย์ทางเลือก แต่ในขณะที่เดียวกันคนไทยที่สำเร็จแพทย์จากต่างประเทศกลับต้องมาสอบเพื่อให้ได้ใบประกอบโรคศิลป์ ด้วยความยากลำบาก บางคนสอบซ้ำหลายครั้ง ยังสอบไม่ได้ เปลี่ยนไปเป็นหมอนวดฝรั่งดีกว่า

ทั้งหมดนี้อยากให้เปลี่ยนจากคำว่า แพทย์ทางเลือก เป็นหมอทางเลือกมากกว่า เพราะคำว่าหมอนั้นในหลาย ๆ อาชีพก็ใช้ได้อยู่แล้ว เช่น หมอดู หมอดำแย หมอบ้าน หมอรถ หมอนวด หมอวิทยุ หมอทีวี แทบทุกอาชีพใช้คำว่า "หมอ" ทั้งนั้น แต่ใครจะใช้คำว่า แพทย์ดู

*ศาสตราจารย์กิตติคุณ, ผ.อ.ศูนย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู สภากาชาดไทย, ที่ปรึกษาคณะกรรมการจุฬาลงกรณ์เวชสาร

แพทย์รด แพทย์นวด คงไม่ได้ เพราะแพทย์รักษาคนเท่านั้น ในทางกลับกันแพทย์คงไม่ใช้วิธีที่แพทย์ทางเลือกใช้ มีแต่บุคคลากรอื่น ๆ ที่ไม่ใช่แพทย์เป็นผู้ปฏิบัติการ จึงเหมาะที่จะใช้คำว่า "หมอนวดทางเลือก" มากกว่า "แพทย์ทางเลือก" ซึ่งจะตรงกับ Dr. ในอเมริกา หมายถึง ผู้ได้รับปริญญาเอก หรือ

หมอนวด Chiropracter ส่วนแพทย์แท้ ๆ จะไม่นิยมใช้คำว่า Dr. หรือหมอ แต่ใช้ M.D. ต่อท้ายชื่อ ซึ่งมีความหมายว่าเป็นแพทย์รักษาคนเท่านั้น ไม่ได้เป็นพวกเดียวกับพวก Dr. หรือหมอ